

fremhævet, at den rette afgrænsning af byområdet kan afhænge af, hvilken kommuneinddeling, der foretrækkes i området. I Aalborg-indstillingen har kommissionen trukket afgrænsningen af det fremtidige byområde tydeligere op, og de 3 alternative løsninger på kommuneinddelingen inden for området er nærmere blevet begrundet af de medlemmer, der har tilsluttet sig hver enkelt løsning.

Det er i øvrigt i kommissionens indstillinger fremhævet, at en opdeling af byen i flere kommuner vil efterlade et behov for et fastere samarbejde mellem kommunerne for en række opgavers vedkommende og formentlig nødvendiggøre en økonomisk udliging.

Norge og Sverige.

I Norge og Sverige, hvor den kommunale inddeling hidtil har bygget på principper, der har mange fælles træk med den danske, er det ved revisionen af kommuneinddelingen søgt opnået, at de hidtil administrativt delte bysamfund samles i kommunal henseende, og at der sikres byerne udviklingsmuligheder inden for kommunens grænser.

I Norge skabte loven om byernes optagelse i fylkeskommunerne fra 1961 grundlaget for en videregående ændring af kommuneinddelingen omkring landets byer, og i årene 1962-64 blev der omkring de større byer Trondheim, Stavanger og Kristiansand gennemført vidtgående sammenlægninger, der sikrede en administrativ samling af de adskilte bysamfund. For Bergen by er der ved lov af 21. juni 1968 fastlagt en ny kommuneinddeling, der vil samle Bergen i én kommune og bringe bykommunen op på et samlet indbyggertal på 203.000 indbyggere.

Der var til de norske byer knyttet forstadskommuner af betydelig størrelse, men ved revisionen af kommuneinddelingen er adskillige store kommuner — endog kommuner med 25-40.000 indbyggere — blevet sammenlagt med bykommuner. Der har i vidt omfang været tale om kommuner, der selv har haft betydelig industri og erhvervsbeskæftigelse inden for kommunens grænser, og i visse tilfælde endog kommuner, der ikke har været sammenbygget med købstaden.

I Sverige har behovet for en revision af kommuneinddelingen omkring byerne ikke været nær så påtrængende som i Norge, idet administrationen af inddelingsloven fra 1919 i tidens løb har sikret gennemførelsen af vidtgående indlemmelser i bykommunerne. Hovedparten af de svenske byer har fået deres arealer betydeligt forøget, og en væsentlig del af byernes erhvervsbyggeri og boligbyggeri er foregået på de indlemmede arealer. Dette gælder også de største provinsbyer. Gøteborg kommune, der om-

fatter den beboelsesmæssige og erhvervmæssige udbygning på begge sider af Gøtaelven, har et indbyggertal på godt 420.000, og Malmø kommune, der er den næststørste provinsby-kommune, har omkring 250.000 indbyggere. Bykommunerne har gennemgående rigelige arealer til fortsat udvikling, og bl. a. af denne grund er de kommuner, der grænser op til de svenske bykommuner, relativt små — hovedparten af kommunerne har kun mellem 2.000 og 3.000 indbyggere.

De svenske bykommuner var ikke omfattet af inddelingsreformen fra 1952, men den fornylede revision af inddelingen — der blev igangsat i 1961, og som forudsætter en etapevis gennemført kommuneinddeling — omfatter også bykommunerne. Der er dannet kommuneblokke omkring alle svenske byer, og adskillige af kommuneblokkene dækker et meget betydeligt areal — Norrkøping således ca. 1.492 km² og Jönköping, hvor „centralorten“ i øvrigt er to sammenbyggede købstæder, ca. 1.400 km².

Inddelingen i de tre storstadsregioner Stockholm, Gøteborg og Malmø er på grund af disse områders særlige problematik fastlagt efter lidt andre principper.

Der er på frivillig basis gennemført en del sammenlægninger inden for de enkelte kommuneblokke — det gælder også inden for kommuneblokkene omkring Gøteborg og Malmø, hvor sammenlægningerne med de to byer ellers vanskeliggøres af, at bykommunerne endnu står uden for landstingskommunen. Gøteborg og Malmø indgår i øvrigt i et regionalt samarbejde med andre kommuneblokke dækkende områder på henholdsvis ca. 595.000 indbyggere og ca. 363.000 indbyggere.

Det overvejes for tiden at søge sammenlægningen af kommuneblokkene fremmet og eventuelt fastsætte en tidsfrist — senest 1. januar 1974 — for reformens gennemførelse.

Forslaget til en ny kommuneinddeling.

Inddelingsproblemerne omkring landets øvrige bysamfund er ved at være afklarede. Kommunalreformkommissionen har efter en gennemgang af forholdene i de enkelte byområder og forhandlinger med kommunernes repræsentanter fremsat forslag til en ændret kommuneinddeling, der overalt følger lovens hovedprincip „ét bysamfund — én kommune“, og kommissionen har således ikke for disse byer benyttet sig af adgangen til at gøre undtagelse fra hovedprincippet. Kommissionens indstillinger er alle blevet tiltrådt af indenrigsministeren.

Ved at følge den anden fremgangsmåde for de 3 største provinsbyer ville det — som også anført af kommunalreformkommissionen — være nødvendigt